

УДК 001.9:008](091)(045)

Микола Сенченко,
директор Книжкової палати України, професор,
e-mail: director@ukrbook.net

Контроль і фальсифікація науки. Інквізиція вчених*

Маніпуляції з розвитком науки в минулому

Високі посади тих, хто контролює розвиток науки, настільки утаємничені латентними світовими структурами, що дослідники спромоглися виявити лише кілька таких ставлеників. Решті з них зовсім не обов'язково бути можновладцями чи авторитетними вченими. Цілком достатньо виконувати непомітну, але вкрай важливу роботу з організації обміну науковими ідеями, на яку у справжніх учених, що їх експлуатує таємна влада, немає часу.

Для збереження балансу конспірації й ефективності контролю на важливі наукові посади таємний світовий уряд призначає своїх протеже. Цих "весільних генералів", які постійно обертаються в публічному просторі, задля конспірації не надто глибоко посвячують у плани встановлення таємної влади над світом. Завдяки такій кадровій політиці світовий уряд грає на людському марнославстві, створює та використовує псевдонауковців, які прагнуть бути об'єктами суспільної уваги та медіа.

Збираючи потрібну інформацію, таємна влада постійно намагається в будь-який спосіб припинити наукові дослідження та пошуки задля відродження давньоарійської філософії, що надає розуміння впливу думки на матеріальний світ. І найбільшу небезпеку становлять відкриття квантової фізики.

Про дії таємного світового уряду в науковій сфері можна довідатися лише по слідах, які він залишає внаслідок протистояння зі справжньою наукою. Ці сліди виявлено в такій кількості, що абсурдно навіть припускати їх випадковий характер.

Отже, можемо стверджувати, що є певні докази дії теорії міжнародної змови й перейдемо до констатації фактів.

Будь-яка цивілізація здійснює пошук істинного знання. Люди завжди намагалися збагнути різноманіття явищ природи, таємницю й сенс своєї появи, життя та призначення на Землі. У давніх цивілізаціях, окрім однієї, відповіді на ці питання надавали релігійні лідери, а громада слухняно їх приймала. Єдиним винятком стала цивілізація ста-

родавніх греків, яка зробила найважливіше в історії людства відкриття — *сили розуму*.

Перші спроби осмислити навколишній світ було зроблено в Іонії, у грецьких поселеннях Малої Азії, й історики намагалися пояснити цей факт суспільно-політичною ситуацією в регіоні. Справді, в Іонії була вільніша, ніж в європейській Греції, політична структура, що спричинило певну зневагу традиційних релігійних вірувань. Греки спромоглися зазирнути природі в обличчя й відкинути усталені доктрини, віру в надприродні сили, догму, пута, що стримують думку. Давні мислителі першими розпочали вивчати загадкові й складні явища природи, намагаючись їх осягнути. Розум вони протиставили хаосу випадкових явищ у прагненні пролити на них світло. Греки виробили концепцію Всесвіту, що стала основою наступних етапів розвитку європейської думки.

Ставлення до природи й світу у представників давньогрецької цивілізації було раціональним, критичним і нерелігійним. Вони відмовилися від міфів, так само як і від віри в боїв, які правлять людиною та природою. Поступово сформувався вчення про впорядковану природу, що бездоганно функціонує за єдиним планом. Виявили, що природа влаштована раціонально, і єдиний план, який становить її основу, цілком збагнений. Вирішальним кроком, що допоміг розсіяти ореол таємничості й містицизму, який оповив явища природи, і навести лад у їх хаосі, стало застосування математики. Цей крок вимагав від греків не меншої далекоглядності, інтуїції й глибини, ніж віра в силу людського розуму. План, за яким побудовано Всесвіт, має математичний характер, і лише ця наука дає змогу збагнути тонкощі геніального задуму.

Отже, у VI ст. до н. е. стародавні греки здійснили світоглядну революцію. Якщо бути об'єктивним, то у прагненні покладатися на власні сили грецькі мислителі не були самотніми. Схожі ідеї поділяли, наприклад, монголи аж до періоду формування й розквіту імперії Чингісхана, оскільки Бог монголів "вимагав не тільки молитви, а й активності".

* Продовження. Початок див.: Вісник Книжкової палати. № 11. С. 3—10.

Середньовічні монголи, хоча й не були такими матеріалістами, як стародавні греки, і вірили в існування богів, вважали, що останні не допоможуть людині, якщо вона самотійно не визначить мету свого життя й не докладе зусиль для досягнення поставлених цілей. Такий підхід було зумовлено панівною релігією монголів бонпо, що надавала право обіймати найвищі державні посади. Ця релігія була одним із найдавніших і найточніших варіантів давньоарійської філософії.

Залишається лише відповісти на запитання, чи стародавні греки самотійно "спромоглися зазирнути природі в обличчя", чи хтось їх до цього спонукав. Інакше кажучи, чи була зроблена ними революція в поглядах на світ стихійною, чи, як свідчить історія всіх революцій, про які дійшли задокументовані свідчення, її готували під пильним оком таємного світового уряду?

Багато дослідників поділяють думку, що наукова революція Давньої Греції відбулася за участю світових правителів, які намагалися обґрунтувати інтелектуальний сплеск суто подорожами й торгівлею жителів давньогрецького міста Мілет.

У VI ст. до н. е. у Мілеті склалася сприятлива ситуація, що дала змогу людському розуму розкріпачитися й вступити на шлях осмислення навколишнього світу — шлях, що обіцяє чимало радощів і перемог, але водночас сповнений загроз і перешкод. Місто розквітло завдяки ремеслам і торгівлі, зріс добробут, життя громадян стало комфортнішим, з'явилася можливість подорожувати. Відвідуючи Єгипет, Вавилон й інші країни давнього світу, жителі Мілета переймали досягнення східної думки та переваги заможного життя. У матеріальному добробуті мілетці бачили свідчення того, що людина здатна багато чого досягти, не покладаючись на допомогу богів. Поступово найсміливіші мислителі дійшли до зухвалої думки про те, що Всесвіт доступний до пізнання людським розумом.

Надто просто виходить: торгівля, подорожі, зростання добробуту, культурний обмін — і одразу наукова революція! Однак у ті часи не лише мілетці торгували, подорожували, підвищували добробут, мали час, який намагалися заповнити, здійснюючи культурний обмін. Проте наукова праця чомусь уперше зародилася саме в Мілеті, а давньогрецький математик Фалес Мілетський і його іонійські колеги набагато випередили інтелектуальні здобутки попередніх цивілізацій. І причини такого прогресу пояснити лише торгівлею й ремеслами, навіть вдалим й прибутковим, неможливо. Суть цього явища полягає в тому, що інтерес до наукового пізнання природи стиму-

лював світовий уряд. Він не надто охочий до наукової праці, однак залюбки використовує й привласнює готові результати вчених. Звісно, операції зі зняття вершків із наукової діяльності відбувалися цілком таємно й за посередництва довірених законспірованих контролерів. Виявити їх доволі важко, однак за певних умов можливо. На думку І. Беляєва, одним із таких контролерів був Сократ, який використовував знання про географічність навколишнього світу, що є складовою частиною давньоарійської філософії. Сократ не афішував цього, адже, за правилами світового уряду, таємними знаннями мали володіти ті, хто дістав відповідний дозвіл. Порушення неписаного правила доступу до наукової спадщини колишніх цивілізацій суворо карали.

Авторові можуть заперечити, що Сократ жив недовго, але річ у тім, що добробут і статки цікавили його набагато менше, ніж розтління суспільства. І тому відносна бідність не заважала філософу, спираючись на зв'язок зі світовою закулісою, нехтувати всіма законами етики давньогрецького суспільства, загальноприйнятими тоді моральними стандартами й імперативами. І Сократ досяг на цій ниві таких "успіхів", що був страчений.

Розвиток Давньої Греції під патронатом латентної влади мав і негативні риси. Доля цієї цивілізації не стала винятком, і давньогрецький світ, як відомо, опинився під владою Давнього Риму. Звісно, разом із давньогрецькою спадщиною римлянам дісталась і та частина світового уряду, що виявилася під їхньою владою. І вона намагалася підкорити собі переможців через культурну співпрацю. Ця стратегія зрештою призвела до розпаду Давнього Рима, принаймні в західній частині римського світу.

Сліди невидимої руки

Із загибеллю Західної Римської імперії було поховано й надії таємної влади на швидке втілення планів завоювання світу. Вона не бажала визнавати поразку й накопичувала сили для реваншу. Коли, на думку таємних правителів, сили досягли потрібного ступеня могутності, налагоджені зв'язки було зруйновано внаслідок знищення 1308 р. папою Климентом V і королем Франції Філіпом Вродливим ордену тамплієрів. Саме ця організація стояла біля витоків фінансового поневолення країн.

Народи середньовічної Європи, безумовно, краще розуміли агресивну сутність таємного уряду, оскільки катастрофа давнього світу була ще свіжою в їхній пам'яті, вони чудово усвідомлювали одіозну роль фінансової мафії в історії. Європейці відгородилися від неї святою інквізицією, або судом Церкви.

Самоконсервація Європи мала й негативні наслідки, які згодом, із забуттям жахів, пов'язаних із діяльністю світового уряду, завдяки надійному контролю святої інквізиції ставали дедалі помітнішими. Насамперед це стосувалося занепаду середньовічної науки.

Суд Церкви майже на тисячоліття ізолював народи давньої Європи від культурного впливу світового уряду, який зміг повернутися до активного життя на європейській політичній арені лише з початком доби Відродження.

Поразки й потрясіння змусили латентні структури діяти вкрай обережно. Вони намагалися впливати на культурне життя європейців через законспіровану систему масонських лож, організаційно згрупованих у Пріорат Сіону. Конспірація була настільки сильною, що особи, допущені до певного ступеня посвяти, не мали жодного уявлення, чи є ще вищі ступені, чи хтось із масонів вищого ступеня входить до одного з ними кола, хто скеровує їхні зусилля на виконання завдань, поставлених масонами вищих ступенів у піраміді ложі.

Центральне місце Пріорату Сіону в масонській піраміді передбачало, що верховним керівником усіх масонських лож був глава цього товариства. Він мав найвищий рівень посвяти у справи таємного світового уряду, водночас залишаючись лише сліпим виконавцем його волі.

Така система конспірації призвела до того, що, контролюючи життя суспільства загалом і розвиток науки зокрема, ані представники таємного уряду, ані їхні протеже, перебуваючи на важливих, але непомітних постах, не виявляли себе подібно до Сократа. Попри те, що вони контролювали життя суспільства в найвідповідальніших сферах, між ними діяла кругова порука, щоб ліквідувати можливі докази й сліди, здатні зашкодити в майбутньому. Єдиною людиною, яку можемо ідентифікувати як ставленика світового уряду у справі *контролю над розвитком науки*, є Марен Мерсенн (1588—1648).

Цей католицький чернець не був видатним ученим (хоча це ім'я відомо в сучасній теорії чисел), однак його організаційна роль у науці XVII ст. була доволі виразною. У той період, за браком наукових журналів, Мерсенн став своєрідним центром листування вчених, він завжди мав інформацію про поточні успіхи математиків різних країн. Ця робота потребувала колосальних зусиль, і малоімовірно, що Марен Мерсенн виконував ці обов'язки з власної ініціативи...

Контроль над розвитком науки надавав ідеології світового уряду можливості "культурного впливу" на людство. Проте це суперечило по-

требам суспільного розвитку взагалі й розвитку науки зокрема, особливо прикладної. Через це багато важливих відкриттів, навіть у галузях математики й фізики, здійснювали ті, хто не мав класичної освіти й не працював у наукових центрах.

Наприклад, засновник булевої алгебри навіть не мав середньої освіти: "...Булю вдалося наприкінці життя стати професором математики в... католицькому коледжі (університеті) у Кірці. Характерно, що перша розгорнута система формальної (символічної) логіки (булева логіка в сучасній математиці) належить самоучці Булю, який не закінчив навіть середньої школи. Через це він не був зв'язаний путами традиційних догм і настанов, зміг поглянути на математику свіжим поглядом й оцінити її логічний статус".

Як свідчить біографічна довідка, Джордж Буль народився 2 листопада 1815 р. у Лінкольні (Англія), був сином шевського майстра. Хлопець захопився математикою, хоча закінчив лише початкову школу. Спробував здобути освіту в комерційному училищі, але незабаром полишив навчання через відсутність інтересу до комерції; надалі знання здобував самотужки. Математичні дослідження Буль розпочав із розроблення операційних методів аналізу й теорії диференціальних рівнянь, відтак перейшов до математичної логіки. "Математичний аналіз логіки, що є досвідом обчислення дедуктивного міркування" та "дослідження законів мислення, що базуються на математичній теорії логіки та ймовірності", викладені в його основних працях, стали основою формування математичної логіки.

Світовий уряд мав змогу здійснювати дозваний доступ тих, кого вважав потрібними, до знань про Всесвіт, що дісталися у спадок від колишніх цивілізацій. Таємні правителі намагалися не лише встановити владу над європейськими народами, а й використати давні знання для відновлення давньоарійської філософії. Стимулюючи наукову діяльність, світовий уряд прагнув поступово закласти у свідомість європейських учених факт, що світ створений Богом.

Філософія пізнього середньовіччя підтримувала суспільне переконання у правильності й сталості механізмів, що керують природою, хоча й вважала, що все відбувається з волі Божої. Поміж багатьох чинників, що сприяли перетворенню середньовічної цивілізації на сучасну, найважливішим, як зазначалося, став сплеск інтересу до праць грецьких авторів. Саме з творів греків тогочасні європейські мислителі довідалися, що закони природи ґрунтуються на математичних принципах. Природа не тільки раціональ-

на й упорядкована, а й функціонує відповідно до немінучих і незмінних законів. Європейські вчені почали досліджувати природу як послідовники давньогрецьких філософів. Католицька доктрина, що проголошує першорядним обов'язком усвідомлення Божої волі та його творінь, знайшла форму математичного плану, за яким Господь створив Всесвіт.

Утім, європейці швидко випередили греків. Провівши критичний аналіз давніх учень, насамперед Арістотеля, вони розробили нові методики наукових досліджень. У XVII ст. Декарт і Галілей реформували природу наукової діяльності. Вони критично переглянули поняття, якими має оперувати наука, визначили її нові цілі й завдання, змінили методологію. Ці заходи не лише додали сили природознавству, а й засвідчили його нерозривний союз із математикою. Декарт і Галілей практично звели теоретичну фізику до математики.

Звісно, що ці нововведення були не менш революційними, ніж розквіт науки, що свого часу відбувався в давній Іонії. Проте й у цьому разі, незважаючи на спробу таємного світового уряду для стимулювання наукової думки "прикритися" католицькою доктриною про створення світу Богом, що збігається з одним із базових постулатів давньоарійської філософії, можна виявити сліди невидимої руки.

Безумовно, цим питанням бракує чіткості й прозорості. Наприклад, те, "що привело Галілея (і Декарта теж) до справжнього революційного перегляду методології науки, залишається незрозумілим". А з'ясувати все допоможе визнання (як у випадку пояснення стрімкого злету філософської думки в Давній Греції) факту існування міжнародної змови (світового уряду). Адже нічим іншим, аніж знанням спадщини колишніх цивілізацій на глибинному рівні не можна пояснити ту переконаність у правоті, що її демонстрували творці сучасної астрономії Коперник і Кеплер.

Якщо врахувати, якими численними, різноманітними й вагомими були аргументи до заперечення геліоцентричної теорії, то відданість їй Коперника й Кеплера слід розцінювати як одну із загадок історії (котру можна адекватно зрозуміти лише з огляду на теорію міжнародної змови). Майже кожному видатному інтелектуальному здобуткові передують десятиліття й навіть століття підготовчої роботи, що стає помітною при ретроспективному огляді, й саме вона зумовлює природний характер вирішального винаходу. За офіційною версією, у Коперника не було посередніх попередників у науці, і несподіване створення ним геліоцентричної системи світу, попри цілковите панування протягом півтора

тисячоліття геоцентричної доктрини, із сучасного погляду є неприродним. Серед решти астрономів XVI ст. Коперник височів подібно колосу.

Щоправда, учений був обізнаний із тими нечисленними творами античних авторів, які висловлювали думку про рухливість Землі, але ніхто з них не намагався побудувати на цій основі математичну теорію, тоді як над геоцентричною інтенсивно працювали. Спостереження Коперника також не містили жодних висновків, що наводили б на думку про потребу радикальних змін у теорії. Його інструменти були такими ж грубими, як і в попередників, а спостереження не перевершували їхніх результатів.

Коперник був стурбований складністю теорії Птолемея. У виборі напряму досліджень Коперника й Кеплера певну роль відіграли їхні релігійні переконання. Навіть найменшого проблиску надії довести ще один вияв величі Бога було достатньо, щоб учені негайно взялися за пошуки. Результати, що завершили їхні зусилля виправдали віру в гармонію, симетрію й задум, які, на переконання дослідників, становили основу світобудови. Математична простота нової теорії підтверджувала ідею, що саме їй Бог надав перевагу над складнішим задумом. Птолемей стверджував, що в поясненні явищ природи варто дотримуватися найпростішої гіпотези, котра узгоджується з фактами. Коперник повернув цю тезу проти теорії Птолемея. Глибоко переконаний у тому, що світ створений Богом, Коперник убачав у простоті геліоцентричної теорії підтвердження її близькості божественному задуму. Математичний бік теорії Кеплера був ще простішим, і він мав всі підстави вважати, що відкрив закони, які Бог заклад в основу світу.

У мисленні Коперника й Кеплера наявний містичний елемент, що для нинішніх науковців є аномальним. Водночас, незважаючи на релігійно-містичні впливи, ці дослідники були гранично раціональними, безжально відкидаючи будь-які гіпотези, які не відповідали результатам емпіричних спостережень. Праці Коперника й Кеплера від середньовічної схоластики відрізняє не тільки математична основа теоретичних побудов, а й послідовне прагнення досягти узгодженості математичних розрахунків із реальністю. Крім того, і Коперник, і Кеплер віддавали перевагу простішій математичній теорії, що властиво сучасному науковому підходу.

Коли йдеться про інквізицію, в уяві одразу постають спалення, знищення, переслідування вчених, але є певні нюанси. По-перше, яких учених? Коперник, про якого чомусь говорять, що його переслідувала інквізиція? Проте він

прожив чудове спокійне життя, був каноніком Католицької церкви, помер 1543 р. у своєму ліжку. Так, він обстоював геліоцентричну теорію, яку Церква визнала хибною. Церква помилялася, але помилка в науковому диспуті й знищення вченого — зовсім різні речі.

Джордано Бруно справді спалили. Проте, перше, Джордано Бруно ніколи не був ученим. Він був містиком і філософом. Розробив філософію, що обожила Всесвіт. Окрім того, не приймав основоположних канонів християнства, наприклад, заявляв, що Христа розп'яли проти Його волі. Інквізиція справді посприяла спаленню Бруно. Однак вона сім років давала йому шанс повернутися. Сім років його утримували й переконували, намагалися з ним дискутувати. Він не погодився змінити погляди, і зрештою скінчив вік у полум'ї багаття. Повторимо, не можна виправдовувати спалення людини, але стратили Бруно далеко не за науку...

І Галілео Галілея справді переслідували, але в цьому разі головне значення мав його особистий конфлікт із Папою Урбаном VIII. Річ у тім, що Галілей написав сатиричний твір, в одному з персонажів якого Урбан упізнав себе. Він наказав упокорити вченого. З ним, по суті, також розправилися, хоча й залишили живим. Галілея не засудили, але спілкування з інквізицією стало для нього надто серйозним ударом по репутації, нервовій системі, психіці. Тому можна зробити висновок, що Галілей справді постраждав за науку. Але не слід забувати, що тоді релігійні діячі загалом ставилися до науки з підозрою, не любили науковців і стежили, щоб їхні теорії не суперечили вченню Церкви. Відомого іспанського теолога-антитринітарія (той, хто заперечує Пресвяту Трійцю) Мігеля Сервета схопила не інквізиція, не католики, а протестанти. Прихильники протестантського лідера Жана Кальвіна арештували його в Женеві. І спалили на багатті. Дуже жорстоко — повільно, попри прохання в ім'я Христа додати більше дров, щоб довго не мучитися.

Отже, підсумовуючи, зауважимо, що факти жорстокого ставлення до вчених справді були, але не такі масштабні, як переконає історія. І не тільки католики цим грішили.

Попри авторитетні наукові заперечення уявлень щодо руху Землі, панівний тогочасний релігійний і філософський консерватизм, попри, здавалося б, виразну суперечність здоровому глузду, нова теорія поступово здобувала визнання. На математиків і астрономів сильне враження справила її простота, що стала виразною у працях Кеплера.

Концепція Коперника виявилася зручнішою і для навігаційних розрахунків, і для побудови календаря, тому багато географів й астрономів, навіть якщо не були переконані в істинності геліоцентричної теорії, почали нею користуватися. Немає нічого дивного в тому, що спочатку на підтримку нового вчення стали лише математики. Кому, як не їм, переконаним у тому, що світ побудований на простій математичній основі, вистачить сили духу відкинути усталені філософські, релігійні й природничо-наукові погляди та взятися за розроблення математичних основ революційної астрономії. Тільки математик, який непохитно вірить у причетність науки до основ світобудови, наважиться відстоювати нову теорію перед переважними силами опозиції.

Представникам ортодоксальної науки залишилося тільки правильно, з погляду здорового глузду, відповісти на запитання: які аргументи переконали тогочасного математика в тому, що "світ побудований на простій математичній основі", і звідки в нього сили "обстоювати нову теорію перед численними силами опозиції". І відповісти слід без будь-якої містики, як того й потребує ортодоксальна наука.

А відповідь, може бути лише одна, і вона стверджує, що в математиків доби Відродження були куратори зі ставлеників таємного світового уряду. За посередництва своїх агентів він вселив ученим XVI—XVII ст. думку, що світ створений Богом і що, вивчаючи це явище, варто створити якнайпростішу, з математичного погляду, модель його опису.

Це єдиний спосіб розумного пояснення нестандартного "прозріння" Коперника й Кеплера. І не тільки їх, оскільки є всі підстави припускати, що втручання таємного світового уряду в розвиток науки в той період було далеко не єдиним.

Колись симетрію називали "гармонією світу". Її пошуки привели одного з найвизначніших натуралістів усіх часів, німецького філософа, математика, астронома, астролога та оптику Кеплера до відкриття законів руху планет, названих на його честь. Що було відомо Кеплеру? Надзвичайно багато результатів спостережень завдяки титанічній праці данського астронома Тихо Браге й самого Кеплера і зовсім нічого з того, що тепер називають механікою. Отже, не знаючи жодного закону Ньютона, керуючись тільки ідеєю простих співвідношень між орбітами планет, учений вивів закони, які згодом становитимуть фундамент механіки Ньютона. Надзвичайно мистецьки поєднавши окультні (а тому марні) пошуки астрологів із майстерністю астронома-спостерігача й підкріпивши з бджолиною працьовитістю свої ідеї

обчисленнями, Кеплер відкрив новий шлях у пізнанні світу. Чіткі обґрунтування його ідей було зроблено набагато пізніше.

Залишилося тільки з'ясувати, хто і як вселив Кеплеру таку сильну віру в існування законів симетрії, властивих навколишньому світу, що, він відкрив новий спосіб світопізнання. Ймовірно, той самий таємний світовий уряд, точніше, його агенти, які контролювали й контролюють розвиток науки. Іншої аргументованої відповіді немає...

Може й так, але питання залишається відкритим. Звідки у світового уряду таке непере-

вершене чуття в питаннях, які вчені не лише не пояснюють, а й навіть не намагаються обґрунтувати? І чи не занадто багато збігів, коли правильна відповідь береться "зі стелі"? І чи настільки необґрунтованою є теорія міжнародної змови, головна мета якої — приховати знання колишніх цивілізацій і дозвано надавати їх суспільству, аби успішно реалізувати плани таємного світового уряду з поневолення людства?

(Далі буде)

Надійшла до редакції 12 грудня 2024 року

КНИГОЗНАВСТВО. ВИДАВНИЧА СПРАВА

УДК 015:655.4](477)"2023":311:519.23](045)

DOI: 10.36273/2076-9555.2024.12(341).8-17

Лідія Очерет яна,

ст арша наукова співробітниця

відділу наукової підгот овки держ авних бібліографічних показ чиків

Книж кової палат и України,

e-mail: litopys@ukrbook.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5894-2955>

Книги України у дзеркалі державної бібліографії

(за матеріалами бази даних державної бібліографії "Літопис книг" за 2023 рік)

У пропонуваному дослідженні наведено результати бібліометричного аналізу тематичного розподілу видань у базі даних "Літопис книг" за 2023 р. відповідно до класів і розділів УДК.

Виконаний бібліометричний аналіз дає змогу визначити сучасні тенденції розвитку й тематичної спрямованості вітчизняної книговидавничої галузі, науки та культури.

Ключові слова: база даних; бібліографічна інформація; бібліометричний аналіз, книги; брошури; неперіодичні видання

Мета дослідження: аналіз тематичної спрямованості книговидання в Україні на основі кількості записів у базі даних (БД) "Літопис книг" за 2023 р. за класами та розділами УДК.

Методи дослідження: бібліометричний аналіз.

Об'єкт дослідження: база даних "Літопис книг" за 2023 р.

Постановка проблеми. Доступ до актуальної інформації у динамічних реаліях сьогодення має надзвичайно важливе значення. Книжкова палата України дає користувачам змогу орієнтуватись у загальному потоці вітчизняної друкованої продукції завдяки підготовці бібліографічних баз даних і виданню поточних бібліографічних покажчиків, які є впорядкованою сукупністю бібліографічних записів на книги та брошури. Структура поточних державних бібліографічних покажчиків передбачає наявність допоміжних покажчиків, які спрощують пошук бібліографічної інформації.

"Літопис книг" — державний бібліографічний покажчик, що містить вичерпну бібліографічну

інформацію про книги та брошури з усіх галузей знань: наукові, науково-популярні, навчальні, довідкові, релігійні, офіційні, суспільно-політичні, виробничо-практичні, літературно-художні та популярні, видання для дітей та юнацтва тощо. "Літопис книг" виходить друком двічі на місяць як результат аналітико-синтетичного опрацювання обов'язкових примірників видань, що надходять у Книжкову палату України відповідно до Закону України "Про обов'язковий примірник документів".

Покажчик уперше був виданий 1924 р. і поточного року відзначив 100-річний ювілей. У 1924—1989 рр. "Літопис книг" виходив у Харкові, з 1990-го друкується в Києві. Назва видання з плином часу змінювалася: "Літопис українського друку" (1924—1930), "Літопис друку" (1935), "Літопис друку. Книги" (1936), "Літопис друку УРСР. Книги" (1937—1953), від 1954 р. — "Літопис книг". Так само зазнавали змін періодичність виходу видання та види друкарської продукції, яку реєстрували в покажчику.